

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H. Krag

Slekten Krag
fra Trøndelag i
1944

HANS KRAG

SLEKTEN KRAG FRA TRØNDELAG

I 1944

INN H O L D

	Side
Forord	3
Opgave over slektens nulevende medlemmer	5
Dødsfall	14
Vågå-prestens 16 aner	16
En biografi av Vågå-presten (av Torstein Høverstad)	17
Vågå-prestens grav	21
Ukjente grener av slekten?	22
Rasmus Krag's søsken	25
Privattrykk	29
Efterskrift	30

SLEKTEN KRAG

FRA TRØNDELAG

I

1944

VED

HANS KRAG

O. B. HANSENS BOKTRYKKERI — DRØBAK

75
**TRYKT I ~~150~~ EKSPL. FOR FAMILIEN
OG INTERESSERTE**

Febr. 1944

FORORD

Den forrige opgave over slektens levende medlemmer som fulgte som et tillegg til H. P. S. Krag's «Genealogisk Underretning», blev trykt i 1936. Det kan således være på tide med en ny oversikt over slektens nulevende. I de over syv år som er gått, er flere av slekten døde, noen har giftet sig, og barn er født i slekten. Dessuten er en ny slektsgren kommet til, idet det viser sig at det ennu lever agnatiske etterkommere av Rasmus Krag's eldste sønn, tolder på Søndhord Andreas Krag.

Denne slektsgren, som i over 150 år har hatt sitt hjemsted i landets nordligste del, det nuværende Troms fylke, nedstammer fra Andreas Krag's sønnesønn Jørgen Brose Krag (1751—1825), sønn av prokurator i Bergen Rasmus Krag og hustru Sara Helene Brose. Han eide Jøvik i Lyngen, hvor han drev handel, jektebruk og gjestgiveri. Men han led tap, antagelig ved forlis, og sluttet handelen før sin død. Hans to sønner, Ole Brose Krag (1784—1837) og Andor Brose Krag (1786—1860), blev gårdbrukere i Karlsøy. Begge har nulevende etterkommere.

En tidligere almindelig utbredt navneskikk, som lengst synes å ha holdt sig nord i landet, påbød bruk av farsnavn med tilføjet navn på hjemsted (gårdsnavn) for personer. Dette kan være årsaken til at slektsnavnet Krag eller Brose Krag stadig sjeldnere blev brukt innen denne gren av slekten. (Et navn som f. eks. Andor Olsen Brose Krag Hesjebukt vilde falle for tungvint.) Følgen er at farsnavnet Jørgensen i dette århundre har festnet sig som slektsnavn for Ole Brose Krag's efterslekt, mens Andor Brose Krag's efterslekt nu bare kaller sig Brose. Dette betyr imidlertid ikke at slekten i Troms helt hadde glemt sitt gamle navn. Den dag idag førte tradisjonen tilbake til den første mann der nord, Jørgen Brose Krag, om hvem det ganske riktig het sig at han var kommet fra Bergens-kanten i 1770-årene.

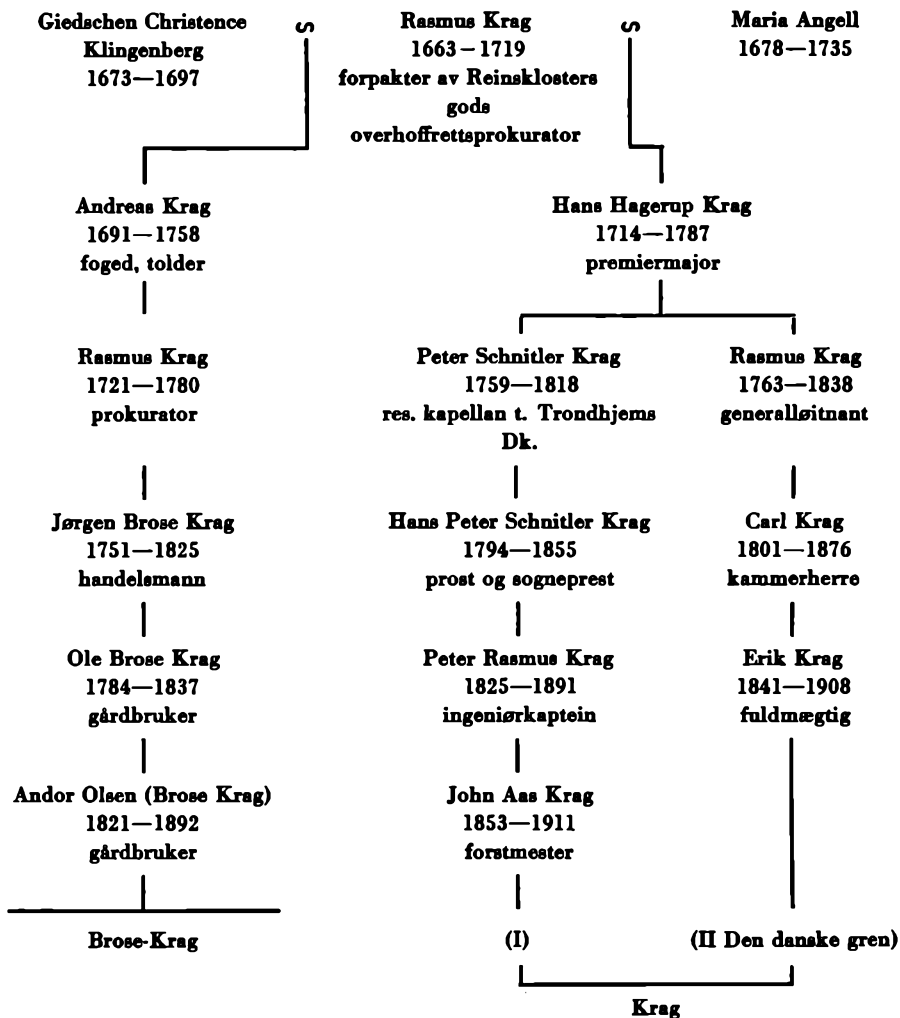
En gjennomgåelse av Brose Krag'ene frem til nutiden viser at slekten ved ekteskap og slektskap har vært forbundet med eldre, kjente nordlærdsfamilier, kanskje særlig med slekten Heggelund (Hegelund), som

nu i halvtredie hundre år har holdt til i Troms, men oprinnelig stammer fra Danmark. Opgaven over slektsgrenens nulevende mangler en del data, men når den allikevel er blitt så fullstendig som tilfellet er, skyldes det i første rekke frøken Gudrun Jørgensen (Brose-Krag) og lærer A. Brose Botholfson (hvis mor var av slekten), som dessuten har meddelt en del tradisjon og karakteristikk av slektens avdøde, alt sammen ting som forhåpentlig senere vil kunne finne sin anvendelse.

Tilslutt skal bemerkes at nogen få feil i siste oversikt over slektens levende medlemmer er rettet i denne, at fru Anna Krag født Castenskjolds adoptivdatter Alma denne gang er utelatt, samt at slektens generasjoner sett i forhold til stamfaren er ensartet betegnet med romertall, store bokstaver, arabiske tall og små bokstaver.

Drøbak, januar 1944.

OPGAVE OVER SLEKTENS NULEVENDE MEDLEMMER

BROSE KRAG

A. Anton Elias Edevart Andorsen, f. 25. des. 1864, (sønn av gårdbruker Andor Olsen (Brose Krag), 1821—1892, og Elen Susanna Johnsdatter), [Nuvesvåg, V. Finnmark].

Farbror:

I. Peter Lorens Olsen (Brose Krag), f. 26. okt. 1823, †, gårdbruker, g. 1. okt. 1861 m. Jacobina Jacobsdatter Eidstrand, f. 1823, † Barn:

A. Jørgen Olai Petersen, f. 1862, †, gårdbruker, gift. Barn:

1. Jørgine Jørgensen, f. 5. mars 1887, g. m. Kristian Edvardsen, f. 22. sept. 1887, gårdbruker, [Jegervatnet].

2. Ole Peder Jentoft Jørgensen, f. 25. sept. 1890, † 13. juni 1941, gårdbruker. G. m. Elise Andersen, f. 18. sept. 1891, [Nordlenangen]. Barn:

a. Erling Ottar Jørgensen, f. 7. juni 1913, fisker, [Nordlenangen].

b. Ingerd Anie Jørgensen, f. 10. nov. 1915, g. m. Sverre Bernhard Johannes Josefsen, f. 7. aug. 1915, fisker, [Nordlenangen].

c. Sverre Jørgensen, f. 17. nov. 1917, fisker, [Nordlenangen].

d. Jørgen Paul Jørgensen, f. 1. april 1920, fisker, [Nordlenangen].

e. Kalle Edvin Jørgensen, f. 1. sept. 1922, fisker, [Nordlenangen].

f. Håkon Annaton Jørgensen, f. 13. juni 1926.

g. Olav Johannes Arnold Jørgensen, f. 28. aug. 1930.

3. Johannes Holmgren Jørgensen, f. 1. jan. 1895, † 3. mai 1930, fisker. G. m. Pauline Henriette Marie Andersen, f. 7. mai 1889, [Nordlenangen]. Barn:

a. Gudrun Jørgensen Brose-Krag, f. 20. mars 1921, ansett i forsyningsnemnda i Tennes, [Tennes].

- b. **A r m a n d-E g i l Jørgensen**, f. 30. des. 1923.
- 4. **E g i l Ingvald Annaton Jørgensen**, f. 2. aug. 1899, gårdbruker og fisker, [Nordlenangen].
- 5. **K a r s t e n Bernton Marensius Jørgensen**, f. 2. des. 1901, gårdbruker og fisker, [Nordlenangen].
- 6. **E m m a Leonore Viktoria Jørgensen**, f. 29. juni 1905, hushjelp, [Nordlenangen].

B. **A n n a Petersen**, f. ca. 1865, [Nordlenangen].

Farfars bror:

Andor Brose Krag, f. 1786, † 24. nov. 1860, gårdbruker, g. m. *Kirstina Mikkelsdatter*, f. ca. 1800, † Sønn:

I. *Andor Jørgen Brose (Krag)*, f. 5. mai 1836, † 1917, gårdbruker, g. 1866 m. *Albertina Severina Lorch*, f. 18. aug. 1835, † Barn:

A. *Ole Kristian Brose*, f. 3. mars 1868, † 3. aug. 1913, g. m. *Elida Wilsgaard*, f. 14. april 1884, [Medfjord i Senja]. Barn:

1. *Hagbarda Jensine Birgitta (G e r d a) Brose*, f. 28. juli 1901, g. 15. jan. 1924 m. *Fritz Hegge*, f. 3. mars 1888, skibsfører, i utenriks fart, [Tromsø].

2. *Aslaug Albertina Emilia Brose*, f. 16. des. 1904, g. 20. juni 1931 m. *Ragnar Røren*, maskinist, f. 10. nov. 1906, [Aalesund].

3. *Martha Matilde Brose*, f. 9. jan. 1907, g. 1928 m. *Erling Hansen*, buss-sjåfør, [Tromsø].

4. *Charlotte Antonie Brose*, f. 17. nov. 1912, g. 12. juli 1938 m. *Georg Ingvald Solhjell*, f. 18. juni 1914, gårdbruker, [Nauste i Romsdal].

B. *Johannes Edvard Brose*, f. 29. sept. 1869, gårdbruker, g. 1902 m. *Lovisa Elida Heggelund*, f. 13. juni 1880, [Bakkeby, Jegervatnet]. Barn:

1. *Jenny Berthilde Brose*, f. 13. aug. 1903, g. 1925 m. *William Kitching*, [U. S. A.] *Schlichting*.

2. *Lovise Indina Brose*, f. 10. aug. 1905, g. 25. mars 1931 m. *Olav Stormo*, f. 4. jan. 1896, gårdbruker, [Ramfjordbotn, Troms].

3. **Anna Andora Matilde Brose**, f. 1. juli 1907, g. 4. des. 1937 m. **Alvin Hemmingsen**, f. 25. mars 1911, fisker, [Tromsø].
 4. **Johannes Leonard Brose**, f. 11. mai 1909, styrmann i utenriks fart.
 5. **Cecilia Marie Brose**, f. 19. juni 1911, [Drammen].
 6. **Ester Dagmar Brose**, f. 2. juni 1913, g. m. **Arne Borch**, f. 18. aug. 1908, gårdbruker, [Bensnes].
 7. **Andor Brose**, f. 8. april 1915, sjømann, i utenriks fart.
 8. **Tordis Brose**, f. 24. juni 1919.
 9. **Petra Antona Brose**, f. 12. mai 1921.
- C. Anton Albert Brose**, f. 12. mars 1873, farmer, [Ruse, North Dakota].
- D. Martha Maria Brose**, f. 23. okt. 1875, g. 26. okt. 1914 m. **Even Annanias Berger**, f. 17. juni 1863, poståpner og ekspeditør, [Finnkroken].

K R A G

I.

- A. Franz Anton Wilhelm (William) Thome Krag**, f. 23. aug. 1888 (sønn av forstmester **John Aas Krag**, 1853—1911, og **Hanna Constance Thome**, 1859—1943), plantageeier, g. 10. juni 1924 m. **Sofie (Sonni) Geelmuyden Becker**, f. 9. des. 1902, student, [Ruiru, Kenya Colony]. Sønner:
1. **Knut Krag**, f. 20. mai 1925, [Upsala].
 2. **John Krag**, f. 8. nov. 1926, [Oslo].
 3. **Didrik Krag**, f. 2. juni 1934.

Søsken:

- A. Fredrikke Sofie Krag**, f. 22. mars 1884, g. 29. juni 1915 m. **Christian Pedersen**, f. 17. mars 1877, verkslæge, [Tyssedal i Hardanger].

- B. *Peter Rasmus Krag*, f. 13. nov. 1885, † 1. des. 1939, norsk generalkonsul i Paris. G. 3. januar 1921 m. *Sigri Welhaven*, f. 4. mai 1894, billedhuggerinne, [V. Aker]. Datter:
 1. *Ingri Therese Krag*, f. 14. juni 1930.
- C. *Fredrikke Elisabeth Krag*, f. 18. mars 1890, g. 7. okt. 1916 m. *William Knudtzon Fosse*, f. 18. april 1887, innehaver av firmaet *Aug. Fosse & Søn*, konsul for Argentina, [Trondheim].

Farbrødre:

- I. *Hans Peter Fyhn Krag*, f. 4. sept. 1857, † 30. juli 1938, grosserer, g. 4. mai 1891 m. *Augusta Julie Georgine Heffermehl*, f. 8. juli 1864, † 7. juli 1931. Barn:
 A. *Emma Krag*, f. 17. febr. 1897, student, [Oslo].
 B. *Fredrikke (Rikke) Krag*, f. 20. jan. 1900, ~~student~~, g. 24. jan. 1922 m. *Per Helmer*, f. 16. juli 1897, direktør, skilt, [Oslo].
 C. *Peter Rasmus Heffermehl Krag*, f. 7. mai 1902, grosserer, [Oslo].
- II. *Nils Aall Krag*, f. 30. nov. 1863, † 12. febr. 1926, grosserer. G. m. *Anna Constance Johansen Flørnes*, f. 16. nov. 1881, [Ljan]. Barn:
 A. *Constance (Butti) Krag*, f. 6. juni 1904, g. 11. jan. 1928 med *Thomas Øye*, f. 17. nov. 1903, disponent, skilt, [Nordstrandshøgda].
 B. *Kari Krag*, f. 20. nov. 1905, g. 15. juni 1935 m. *Egil Moe*, f. 14. okt. 1908, læge, [Fetsund].
 G. *Hermana Kenty Krag*, f. 20. mars 1908, g. 1. nov. 1934 m. *Arthur Klever*, f. 26. jan. 1903, tannlæge, [Nordstrandshøgda].
 D. *John Aas Krag*, f. 10. des. 1909, opholdt sig i Syd-Afrika i 1940.
 E. *Anne Cathrine Krag*, f. 4. okt. 1915, g. 1. april 1939 m. *Arne Christoph Augustinus Drabitzius*, f. 7. febr. 1912, forretningsmann, skilt, [Ljan].
- III. *Thomas Peter Krag*, f. 28. juli 1868, † 13. mars 1913, forfatter. G. 13. aug. 1901 m. *Ida Bengta Emilie (Iben) Nielsen*, f. 10. juli 1878, skilt. Barn:

- A. Erik Krag, f. 13. jan. 1902, dr. phil., mag. art., docent i slavisk litteratur ved Oslo Universitet, g. 12. aug. 1927 m. Sofia (S o n j a) Krjukov, f. 26. juli 1904, student, [Oslo]. Datter:
1. Helene Iben Krag, f. 7. aug. 1930.
Sønn lyst i kull og kjønn:
 2. Alexei (A l o s j a) Krag, f. 25. mars 1922, [Rygg i Nordfjord].
- B. Hans Krag, f. 24. des. 1904, forfatter, litterær konsulent, g. 5. sept. 1931 m. Else Marie (B i t t e n) Fingalsen, f. 24. juli 1906, [Drøbak]. Sønner:
1. Thomas Krag, f. 4. jan. 1940.
 2. Claus Krag, f. 21. april 1943.
- C. Mona Iben Krag, f. 7. sept. 1906, g. 1° 1926 m. Otto Sinding, f. 24. des. 1903, violinist, skilt, 2° 1934 m. Sigurd Larsen, medinneholder av firmaet Larsen & Dangelade, Paris, [Neuilly-sur-Seine].
- IV. *Vilhelm Andreas Wexels Krag*, f. 24. des. 1871, † 10. juli 1933, forfatter. G. 11. april 1897 m. Beate (B a b y) Kielland, f. 9. mars 1876, skilt. Barn:
- A. Kirsten Fredrikke Krag, f. 3. april 1898, ansatt hos H. Aschehoug & Co., g. 21. april 1925 m. Johannes Thrap Meyer, f. 4. april 1898, forfatter, skilt, [Oslo].
 - B. Else Pernille Krag, f. 26. sept. 1899, student, g. 7. juni 1919 m. Sven Brun, f. 20. febr. 1893, kaptein i marinens flyvåpen, (S. Sv. 3¹) [Oslo].
 - C. Rasmus Fredrik Kielland Krag, f. 4. mars 1902, ansatt i Østlandske Petroleumscompagni, g. 15. sept. 1934 m. Gudrun Nilsen, f. 11. juli 1911, [Steilene]. Sønn:
 1. Vilhelm Krag, f. 28. juni 1936.
 - D. Preben Krag, f. 29. febr. 1912, arkitekt, g. 6. okt. 1942 m. Grete Holmbo Eriksen, f. 6. des. 1919, student, [København].

Farfars brødre:

- Hans Hagerup Krag*, f. 9. aug. 1829, † 8. mai 1907, veidirektør, g. 30. okt. 1861 m. *Anna Marie Petersen*, f. 17. aug. 1843, † 5. juni 1919. Barn:
- I. Hjalmar Krag, f. 2. juli 1867, fhv. major, agent for Krupp og Zeiss m. v., kongens adjutant 1905—08, tilsynshavende ved den kgl.

stall siden 1905, kongevalgt medlem av Norges Skytterstyre siden 1919. (R¹. St. O.; Kr. med. 1.; H. VII. jub. med.; K². D. D.; S. Sv. 3¹, m. m.), g. 29. juni 1896 m. Emilie (M i m i) Claudine Heiberg, f. 6. okt. 1872, [Oslo]. Barn:

A. H a n s Hagerup K r a g, f. 6. juli 1898, diplomoptiker, medinne-
haver av firmaet Hj. Krag, g. 13. mars 1943 m. E l i s a b e t h Vibe
Lindboe, f. 3. aug. 1899, [Oslo].

B. J ø r g e n Henrik K r a g, f. 19. mai 1900, direktør, g. 26. juni 1935
m. Anna Elizabeth (L o l a) Vogt, f. 17. april 1904, [New York,
U. S. A.]

C. E m m e r e n c e K r a g, f. 19. mai 1900, g. 10. juni 1926 m. Gud-
mund Didrik Schnitler, f. 23. juni 1897, kaptein, [Oslo].

II. H a n n a K r a g, f. 25. sept. 1870, g. 7. juni 1893 m. Ole Rømer
Aagaard Sandberg, f. 18. jan. 1865, † 27. juli 1925, kaptein, gårdbru-
ker, [Hoel pr. Hamar].

*Ole Herman Johannes Krag, f. 7. april 1837, † 9. des. 1916, oberst, felt-
tøimester, g. 4. juni 1870 m. Karen Elise Theodora Collett, f. 17. aug.
1844, † 12. okt. 1926. Barn:*

I. *H e r m a n Anthon John K r a g, f. 16. aug. 1871, † 29. okt. 1931,
overrettssakfører, direktør, g. 1° 12. okt. 1894 m. H e d v i g Engzelius,
f. 15. okt. 1873, † 5. juni 1895, 2° 6. okt. 1902 m. S i g n e Risom, f. 13.
juni 1879, skilt, 3° 31. jan. 1916 m. K i r s t e n Johansen, f. 7. nov.
1888, [Oslo]. Sønner:*

A. *K n u t K r a g, f. 16. aug. 1917, cand. jur., g. 6. febr. 1943 m. Berte-
L i s e Friis, f. 30. okt. 1919, [Oslo].*

B. *H e r m a n Anton John Kåre K r a g, f. 30. okt. 1920, student ved
Trondheims Tekniske Høiskole.*

II. *Antonette Johanne Collet (M o l l e) K r a g, f. 29. april 1877, g. 12.
aug. 1897 m. Knut Sømme Dybwad, f. 25. des. 1870, høiesterettsad-
vokat, [Oslo].*

III. *Karen Bolette Marie (L u l) K r a g, f. 7. febr. 1878, malerinne, [Ro-
sendal i Hardanger].*

II.

Den danske gren.

- I. **Carl Henry Krag**, f. 30. juni 1875 (sønn av Fuldmægtig Erik Krag, 1841—1908, og Ida Caroline Gad, 1854—1938), fhv. Fuldmægtig, g. 6. okt. 1902 m. **Thora Dorothea Bentzen**, f. 22. febr. 1879, † 7. aug. 1943, [København]. Sønn:
- A. **Jørgen Krag**, f. 19. aug. 1904, cand. jur., Sekretær i Københavns Magistrat, g. 12. mars 1929 m. **Grethe Wolff**, f. 21. mai 1906, [København]. Barn:
1. **Fritz Krag**, f. 12. jan. 1935.
 2. **Inge Krag**, f. 12. jan. 1935.
 3. **Sidsel Anette Krag**, f. 29. aug. 1939.

Søsken:

- I. **Ida Marie (Mamie) Krag**, f. 30. juni 1875, g. 26. nov. 1897 m. **Ludvig Peter Nellemann**, f. 15. sept. 1869, Skovrider, [Hesnæs ved Stubbekjøbing].
- II. **Erik Krag**, f. 25. april 1878, Kaptajn, Højesteretssagfører, fhv. Direktør i Østifternes Kreditforening, m. m., g. 7. april 1909 m. **Agda (Mau) Andersen**, f. 27. des. 1885, [København]. Barn:
- A. **Ida Krag**, f. 20. jan. 1910, Student, Biblioteksassistent, g. 30. juni 1938 m. **Karl Büchert**, Landmand, [Sophienhof ved Flensburg].
- B. **Merete Krag**, f. 5. nov. 1917, g. 12. april 1941 m. **Philip M. Mitchell**, dr. phil., [Syracuse, N. Y., U. S. A.]
- C. **Ole Rasmus Krag**, f. 10. febr. 1920, [Rudsbygd, Norge].
- D. **Erik Krag**, f. 11. mai 1923, Student ved Polyteknisk Læreanstalt i København.
- III. **Mathilde (Mutter) Krag**, f. 25. april 1878, g. 29. sept. 1903 m. **Eigil Neergaard**, f. 19. juli 1876, cand. polyt., Ingeniør, [Hørsholm].

DØDSFALL

Følgende medlemmer av slekten (heri ikke medtatt Brose-Krag'ene) er avgått ved døden siden den forrige opgave over slektens medlemmer fra mai 1936.

I.

Hans Peter Fyhn Krag, f. 4. sept. 1857 i Larvik, grosserer, formann i direksjonen i Den norske Creditbank 1922—29, i direksjonen i Forsikrings-Aktieselskapet Poseidon 1919—31, m. m., † 30. juli 1938 i Oslo, bisatt i Det gamle krematorium 1. aug.

Anne Henrikkе Krag, f. 7. mai 1862 i Søndeled, redaktør for Tidsskrift for Tunghørte 1921—35, † 16. april 1938 i Oslo, bisatt i Det gamle krematorium 20. april.

Hanna Constance Krag født Thome, f. 8. aug. 1859 i Grytten, enke efter firstmester John Aas Krag (1853—1911), † 2. mars 1943 i Oslo, bisatt i Det nye krematorium.

Hermana Elisabeth Schønning født Krag, f. 1. okt. 1855 på Eidsvoll, enke efter sogneprest til Ullensaker, tidl. lærer ved Stavanger Missionskole Karl Kristian Balthasar Schønning (1850—1912), † 29. juni 1941 i Oslo, begr. på Vår Frelzers Gravlund 3. juli.

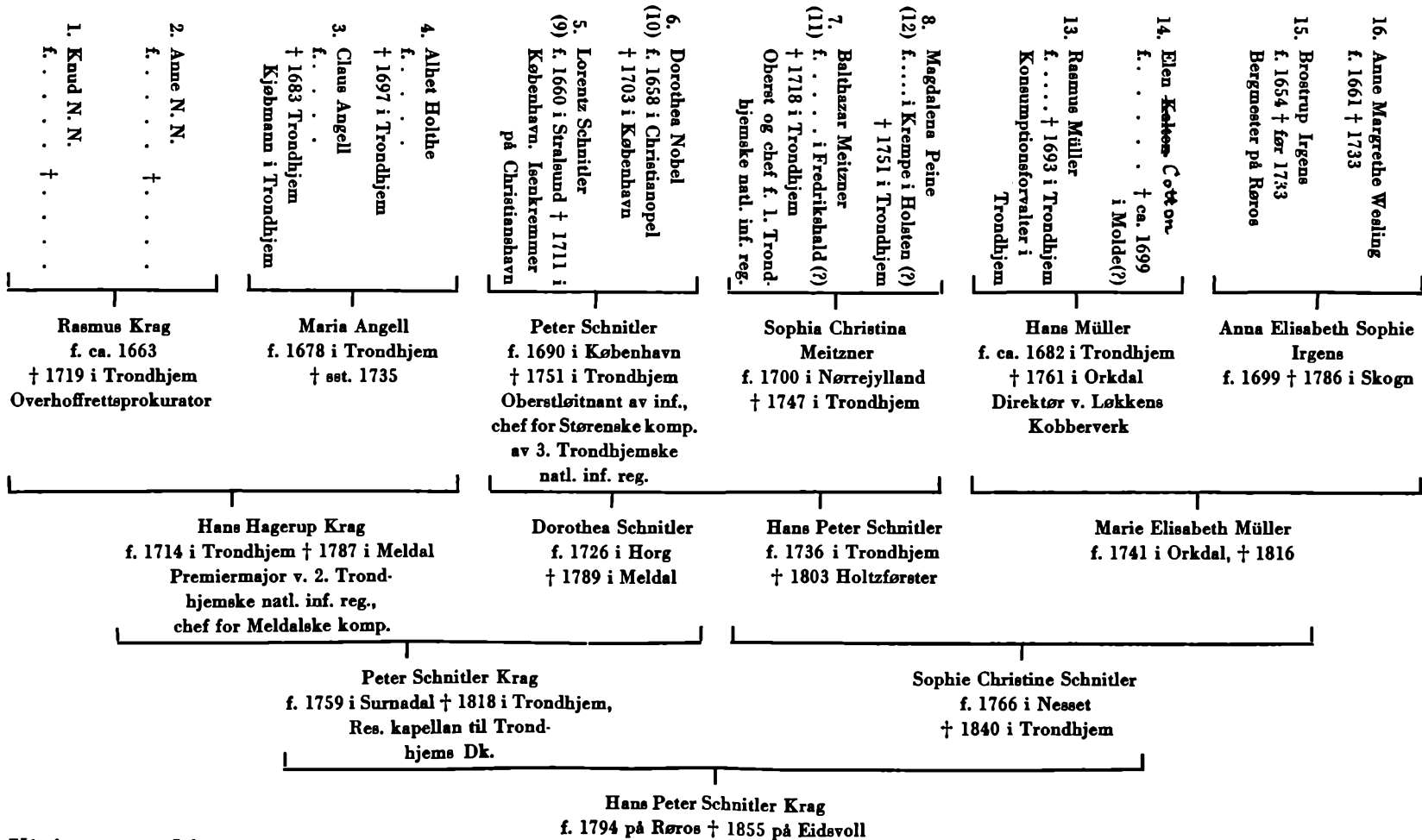
Peter Rasmus Krag, f. 13. nov. 1885 i Namdalen, norsk general-konsul i Paris, medeier og direktør i firmaet L. Savare & Co., Caen-Deauville, Norges representant i Det internasjonale Handelskammer 1923—30. (R¹. St. O.; F. Æ. L. 4.; S. N. 3.), † 1. des. 1939 i Oslo, bisatt i Det nye krematorium 6. des.

II. Den danske gren.

I d a Caroline K r a g født **Gad**, f. 7. mars 1854 i Sæby i Jylland, enke efter Fuldmægtig **Erik Krag** (1841—1908), † 14. okt. 1938 i Hørsholm, bisatt 18. okt.

T h o r a Dorothea K r a g født **Bentzen**, f. 22. febr. 1879 i København, † der 7. aug. 1943, begr. på Vestre Kirkegaard i København 11. aug.

R i g m o r Charlotte Christiane F e n g e r født **Krag**, f. 21. juli 1890 i København, † 6. febr. 1938, begr. på Vestre Kirkegaard i København 11. febr.

Vågå-prestens 16 aner.

EN BIOGRAFI AV VÅGÅ-PRESTEN

I Norsk biografisk leksikon gir skolehistorikeren dr. Torstein Høverstad en vurdering av Vågå-prestens liv og virke som er så anerkjennende, at det sikkert vil glede enhver av slekten å lese den. Tiltross for den innskrenkede plass tegner dr. Høverstad et bilde, som kanskje er mere allsidig og som har et videre perspektiv enn det O. Arvesen har gitt i sin bok «Vaagaa-Presten». — Da Norsk biografisk leksikon jo er et verk, som de ferreste har i sin bokhylle, og som også er utenfor rekkevidde for de av slekten der ikke har et større bibliotek i sitt naboskap, har jeg tenkt at det kunde være på sin plass å trykke op Vågå-prestens biografi her, slik at enhver av slekten kan eie den. Dr. Høverstad har velvilligst gitt sin tillatelse.

Krag, Hans Peter Schnitler, 1794—1855, prest og skulemann, son til prest *Peter S. K.*, f. i Meldal 16/11 1794; kom 3 år gamall til Røros, 11 år til Trondheim; student 1814, teologisk attestas 1819; s. å. reside-rande kapellan i Stod, 1821 sokneprest i Grong (1828 prost i Namdal), 1830 sokneprest i Vågå, 1842 på Fredrikshald (1844 prost i Nedre Borge-syssel), 1848 sokneprest på Eidsvoll; d. der 17/7 1855. Gift på Modum 5/3 1820 med *Hermana Thomine Rognebye*, f. i Norderhov 2/4 1798, dotter til major *Thomas R.* og *Bolette Andrea* Schnitler.

Krag-ætta er knytt til Trøndelag so langt attende ein kjenner ho. Både mora og farmora til *H. P. S. K.* er fødte Schnitler. Tiltak, styrar-givnad, varm sogesans og ans for opplysning var arv i bae ættene; og dei historiske hendingane styrkte denne arven hjå den gaverike guten. Han tok artium i 1814, 18 år gamall; turen frå Trondheim til Kristiania og vidare til Fredrikshald våren 1814 vart eit ugløymande møte med fedre-landet og saga; ei festleg innvigjing til mannsverket som prest i Vågå, Fredrikshald og Eidsvoll.

H. P. S. K. står i aller fremste lina millom opplysnings-prestane i Noreg; og arbeidet hans lyser so mykje sterkare avdi det fell midt under tyngste reaksjonen frametter frå 1820-åra. I Grong, Vågå, Fredrikshald og Eidsvoll er det framum alt opplysningsarbeidet han tek seg av. Men

ellers femner hans romslege ånd alle sidor av kulturlivet i landet: frå nydyrking og post til gamall bondekultur og bygdemål. For K. var trua på den norske bonden noko nær eit evangelium. I Vågå møtte han denne kulturarven i si rikaste bragd; og midt i ei tid då skort på skyns- emd frå innan og utan braut med vyrdnaden for bondekulturen, stod K. på vakt um han i Vågå: i segn og saga, gamall musikk og song, og visor på bygdemål, i nasjonalbunad og kunstrik bunad av alle slag; og i klang- fullt bygdemål. »Vågåmålet er så vakkert», sa han; «gid jeg kunde preke på det; da skulde jeg preke bedre enn jeg gjør». Han kunde ta fram dei mest ulike ovringar av bygdekulturen: ein stol, eit skap, eit tæpe, ein tone, ein slått, eit ord, — kjærteikna dei, syna dei fram i all sin rikdom, so ungdomen måtte sjå han. «Framferd» er so fint eit ord, sa han; og so la han ut um det; ta det med dykk ut i livet, so gjer De mannsverk. Inkje norsk ord kunde vel måla sjæla til K. sjølv betre. Og frå honom stråla hans rike initiativ utetter til alle, og slo gneistar, som gav atterskin over heile landet, og endå lenger; ikkje berre i born og ætt; men ogso i alt vårlivet han vekte. For å nemna berre ein stråle: For tenkjaren og gruvararen Hans Hansen (Pillarviken) blir K. berginga i eit uskyn- samt bygdemiljø. Då stova vert for liti, reiser Hansen den nye større heimen sin uppe under Hamarberget (i Sel), sjølv ber han timbret upp, stokk for stokk. «Framferd» skal heimen heita, segjer K., og vigslar han. Og der, i «Framferd», vart fastskule, sundagsskule, ungdomslag og folkehøgskule alt medan K. var i Vågå. Det er vårvinna til K. (1830 —42) som skapar grunnlag i bygda for folkehøgskulen til Bruun seinare (Sel 1867—71), gjer elevane til Hansen landskjende, og toppar seg til høgsumar i menn som Ivar Kleiven og Olav Aukrust. — Eller um ein vil tenkja på dei hundradvis av norske heimer som idag er prydde med fager norsk vevkunst. Der er samanhangen frå den som vov, over læ- rerinna, Karoline Halvorsen, til mora, Kari Mo som gjekk og las for Vågå-presten og vart vekt for livet av honom, overlag klår. Sameleis for broren, Halvdan Halvorsen, i hans kravlause, trugne arbeid for det nor- ske målet, etter ei lina som fører honom attende til dølevisioner til Storm, over Vinje og Ross, fram til Garborg og Kleiven og alt Noreg idag. Og soleis på so mange vis. På dei utrulegste stader lyser samanhangen med vårvinna til Vågåpresten fram; og endå er det av sjæleleg samanheng som

syner seg i dagen, sjølv sagt berre einskilde blenk frå den store, innfløkte sjælelege straumen som røyngleg er der djupare nede i sjælegrunnen.

Aller lengst nådde K. gjennom konfirmand-upplæringa. År etter år kom gåverik ungdom att til å høyra på. Kari Mo kunde soleis aldri få fullrost han; ho gjekk i tre år. Hans Sveinstad i ti. Og kona på Formo gav ord for det han var for so mang ein: «Når det blir som verst åt meg, då set eg meg beint ned ved peisen og stirer inn i varmen og tenkjer på Krag. Hjelp ikkje det, so hjelp ikkje noko anna».

Stendig i verksemd som K. var, fekk han lite tid til boklegt arbeid. Hans sogesans vende seg utetter mot praktiske oppgåvor, og hans historiske arbeid tener difor praktiske formål; boka um «Slaget ved Kringen» skal nøra og støda kulturlivet i dalen. Tilsvarende fyremål har boka um Fredrikshald, og det vesle heftet um Mjøsbygdene; og like eins opp-taket med Eidsvolls-galleriet, som han la grunnen til i 1849. Dei viktugaste skriftene hans er embætts-skriv; fyremålet med dei er å få eit kongebrev, som lettar livet i bygdene. I den stutte livsskildringa han sette upp (1831), er det ei vending som stendig går att: «Derpå udvirkede han kongelig Resolution . . .». — «Ligeså fik han efter megen Møie udvirket . . .». — Og i farvegen hans gror det ny verdifull saga alle stader. Det er dei ni åra i Grong: Han ordna med prestgard, enkjesæte, post, bureising, kornmagasin, tvo kapell, og rikstilskot til skulen. «De kommer til et Sted, hvor Vankundigheden er meget stor», skreiv bispen (1821). Ni år seinare var ikkje bygda attkjennande. Inkje under at fin-nane såg han som ein far; og alt bygdefolket sakna honom. Med sanning kunde bispen Bugge skriva då K. søkte Vågå: «Jeg vilde ønske at De ikke fik det, ikke fordi jeg vilde Dem ilde, men fordi jeg vilde beholde Dem her i Stiftet». Men hans store tid er dei 12 åra i Vågå. Her møtte han samanhangen i norsk saga rikare enn nokon annan stad. Eidvollsmannen Haagenstad i nasjonaldrakt og med sitt klangfulle bygdemål var K. det synlege bilæte på den sanne adelen i landet. Og sjeldan har bonde og embættsmann arbeidt so godt ilag som desse tvo førarane. Det største tiltaket deira er den faste skulen i Vågå: ein folkehøgskule før folkehøgskulen i Noreg; K. var sjølv styrar og fyrstelærer utan løn. Frå denne skulen gjekk det gåverik kraft ut til heile landet: presten Steensrud, universitetsbibliotekar Paul Botten-Hansen, skule-

styrarane Fredrik, Paul og Engebret Hougen, o. m. a.; aldri vart desse menn ferdige med å gjeva presten og læraren sin lovord; dei har samla heile landet inn under talarstolen til Vågåpresten.

I syn på skule og opplæring var han ein av dei aller fremste i samtida. Alt det beste som er å segja um skulesyna til folkehøgskulen — religiøst, nasjonalt, ålmen-menneskjelegt — gjeld i fullt mål K.

K. åtte eit sjeldsynt lag til å finna hjelpesmenn; alle som for gjennom Vågå, tok inn på prestegarden; og alle måtte dei yta noko i fastskulen. Den beste av alle medarbeidarane hans var kona. I hjartelag og offerhug var dei tvo like. Det var ho som forma dei sanne orda, då nokon tykte dei gav for mykje og tenkte for lite på borna sina: Signinga frå dei ein hjelper, er vel òg ein arv å ta med for borna. — Ein sjeldsynt harmonisk heim åtte dei, desse tvo; velkomne var dei alle stader der dei kom; sakna når dei for. Då dei flutte frå Vågå, syrgde heile bygda; 49 hestar og 140 av dei beste menn i bygda fylgde dei or dalen. Bøndene i Eidsvoll fann den mest praktiske forma for sin høgvyrndnad: dei betala all skulda prestefolka drogat med frå Vågå, avdi dei gav for raust då uåra herja bygdene sist i 1830-åra.

K. var grundtvigianar, som venene Wexels og John Aas, frilynd som Heyerdahl, brennende opplysningsmann som Wergeland og Fr. Bugge. For honom var kristendomen praktisk kjærleik; og sjeldan er det å sjå ein heim, der liv og læra fell so heilt saman. Dei tvo som skapte han, har lagt større ansvar over det å bera namnet Krag; å ætta frå Vågå; å vera embættsmann; å vero menneskje i det heile. De har lyft sjølve livskunsta so høgt, at dei gjev arv og ansvar til alle.

K. vart medlem av Det nordiske Oldskriftselskab i Kjøbenhavn frå 1827, av Samfundet for det norske Folks Sprog og Historie 1834, Det kgl. norske Videnskabers Selskab i Trondheim 1843. — Hans skrifter er: «Hoved-Indholden af Jesu Christi Lære, til Brug ved Ungdommens Underviisning (av Linberkühn), oversat fra Det Tydske» (1831). — «Sagn, samlede i Gudbrandsdalen om Slaget ved Kringlen» (1838). — «Nogle Tanker om Opdragelse, overs. fra Tydsk» (F. R. Früauf) (1841, ny utg. 1844). — «Begrundet Formening om at Dronninger bør krones i Norge» (1846). — «Kort Underretning om Fredrikshalds By og dens Krigshistorie» (1848). — «Nogle Noticer om de Egne, som omgive Mjøsen» (1851).

VÅGÅ-PRESTENS GRAV

Av et brev fra oberst Ole Krag til hans brorsønn forstmester John A. Krag dateret Bestum pr. Christiania 22. jan. 1906.

Kjære John.

— — — — —

Da Du boer i Eidsvold og vel oftere er ved Kirken, bedes Du at see til min Faders, Din Bedstefaders Grav. Til Underretning tjener, at min Broder Hans og jeg har *fæstet Gravstedet* for *bestandig* og at vi — ved at indbetale Kr. 100.00 en Gang for alle (i 1901) — desuden har sikkret Gravstedets *Vedligeholdelse*. Eidsvold Kirkestyreelse har ved Formandskabsbeslutning 1900 og 1901 Forpligtelse hertil. —

Qvitteringer er i mit Væрге — indlimet i en Protocol jeg har med gamle Documenter som jeg har samlet vedkommende vor Familie. —

Støtten som er reist paa Graven er bekostet af Din Fader, Hans H. Krag og mig; min Broder Thomas var da død. —

Ved Høitiderne og Faders Dødsdag har Hans og jeg sendt Krands til Graven. Forhaabentlig har Kirketjeneren (Graveren) stellet Graven pent og paalagt Krandserne. —

Når Hans og jeg ogsaa ere *vandrede bort* bedes Du og efter Dig Din Søn, at paasee at hvad vi — Faders Sønner — har gjort forat bevare Graven, overholdes; og vil Du saa engang imellem selv lægge en Krands paa Graven eller vie den kjære Afdøde en kjærlig Tanke, takker Jeg Dig.

Med hjertelige Hilsener til Dig, kjære Hanna og Eders Børn.

Din hengivne

Onkel Ole.

UKJENTE GRENER AV SLEKTEN?

Foruten den nye slektsgren, som er kommet til med Brose-Krag'ene, kan det vise sig at det fremdeles lever ukjente grener av slekten. Dette vil fremgå av følgende oversikt. —

Christian Andreas Krag, døpt i Stord k. 11. sept. 1749, sønn av skipper, senere prokurator i Bergen Rasmus Andreassen Krag og Sara Helene Brose. Under skiftet efter faren i Bergen 31. juli 1780 opgis han som værende i Kjøbenhavn. Han er utvilsomt den nordmann Christian Krag, som 22. sept. 1783 tok borgerskap i Kjøbenhavn som gullsmed. I 1790 nevnes han som gullsmed i Lille Kongensgade. Ved sin død losjerte han i Borbergade No. 137. Han døde 30. sept. 1808 på Frederiks Hospital. G. m. *Kirstine Remmert*. En sønn overlevet faren:

Friderich Christian Krag, døpt i Nikolai k. 31. okt. 1790. Ved farens død var han 18 år gammel og i tjeneste hos hosekremmer Albech på Kongens Nytorv. Hans senere skjebne er ikke undersøkt.

Jens Brose Krag, yngre bror av ovennevnte Christian Andreas, døpt i Valestrand k. 8. jan. 1754. Under skiftet efter faren i Bergen 31. juli 1780 opgis han som opholdende sig utenlands. Hans videre skjebne er ukjent.

Mats Hviid Krag, døpt i Stord k. 27. mai 1728, sønn av tolder i Søndhord Andreas Krag og Armgaard Charlotte Hviid. I 1750 for han som skipper på Skottland. Under skiftet efter faren i Bergen 26. jan. 1759 opgis han som værende på en reise til Vestindia, men 30. juli s. å. nevnes Holland (∴ Nederlandene) som hans siste kjente opholdssted. — Han slog sig ned i Middelburg i provinsen Zeeland i Nederlandene, og for herfra som skipper på Vestindia. Han giftet sig i 1760, og hadde i sitt ekteskap en sønn *Jan Andrias*, som døde i begynnelsen av 1767. Mats (på hollandsk: Matthijs) Krag levet enda 20. juli 1767, da han skriver et brev til sin svoger, politimester i Bergen Ole Brose, men i februar 1772 nevnes han som død for lengere tid siden. Om han har fått flere barn enn den nevnte sønn, vites for tiden ikke.

Jens Schanche Krag kaldet *Jan Scharken*, døpt i Trondhjems dk. 5. april 1709, sønn av o.h.r.prokurator Rasmus Krag og Maria Angell. I 1728 opholdt han sig på Stord, da han stod fadder for sin ovennevnte brorsøn Mats Hviid Krag. — Som soldat i nederlandske *Oost-Indische Compagnie's* tjeneste drog han i 1729 (20 år gl.) med skibet «Westerdijkshorn» fra Amsterdam til India under navnet Jan Scharken, det navn han bar til sin død. I India gikk han over i kompaniets civile tjeneste, var i 1738 assistent i Negapatnam (Koromandelkysten ved Madras), og senere, med rang som *onder koopman*, 1ste pakkhusmester i Gale (nu Point de Galle, Ceylon) inntil 15. aug. 1752; han blev utnevnt til *koopman* og negotiebokholder i Colombo 28. aug. 1753, og til administrator i Gale 31. juli 1756. Den 28. juni 1759 reiste han med orlov til Batavia. Her blev han 29. des. 1760 utnevnt til *opper koopman* og *secunde* (d. e. nest øverst) i Makassar (Celebes), men døde i Batavia i 1761 før han enda hadde tiltrådt denne stilling.

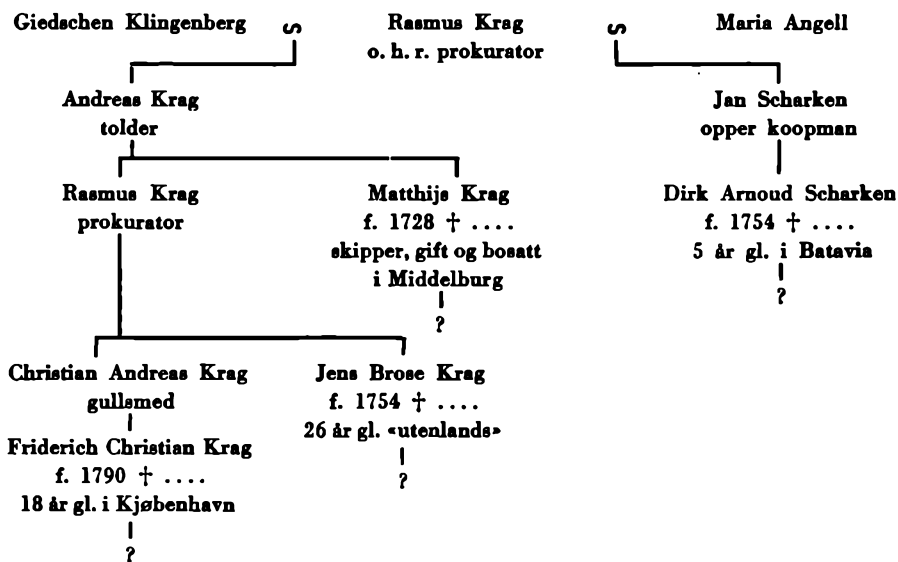
Han oprettet testamente med sin hustru i Negapatnam i oktober 1738; dette blev gjort ugyldig ved testamente, oprettet 19. sept. 1758 i Gale, hvori han nevner sine 5 mindreårige barn. I Batavia gjorde han den 20. des. 1760 en tilføielse til testamentet av 1758, idet han foruten hustruen opnevnte Mr. Jacob van Haeften og (sin svigersønn) Adriaan van Haeften til å være formyndere for sine enda umyndige barn.

Han blev gift i Negapatnam i 1738 med *Thomasia de Vos* født i Negapatnam 1720, død efter 1761. — Barn:

1. *Maria Barbara Scharken*, f. 9. jan. 1741 i Negapatnam, † 2. febr. 1771 i Batavia. G. i Batavia 18. mai 1759 m. *Adriaan van Haeften*, f. 13. des. 1736 i Utrecht, † 5. jan. 1776 i Batavia, (sønn av Mr. Jacob van Haeften og Johanna Cornelia Storm van's Gravesande), bokholder og sekretær i den offentlige bank (Bank van leening) i Batavia, (han g. 2° i Batavia 9. okt. 1774 m. Wilhelmina Johanna Soual).
2. *Juliana Elisabeth Scharken*, f. 19. jan. 1747 i Gale, levet enda i 1758.
3. *Susanna Petronella Scharken*, f. 9. nov. 1748 i Gale, levet enda i 1758.
4. *Thomasia Margaretha Scharken*, f. 1750. G. på Ceylon 1768 m. *Antony van der Wall*, † 1799, administrator i Tuticorijn (For-India).
5. *Dirk Arnoud Scharken*, f. 15. sept. 1754 i Gale, levet enda i 1758.

Alt som er nytt i det ovenanførte (sml. Norsk Slektshistorisk Tidsskrift VI s. 298f.), er elskværdigst meddelt av den nederlandske genealog W. Wijnaendts van Resand, som kunde sende disse opplysninger omgående efter en forespørsel, formidlet av en slektning av ham der nu opholder sig her i landet. — Ifølge familieoptegnelser levet samtlige ovennevnte barn fremdeles ved farens død i januar 1761, men om sønnen Dirk Arnoud Scharken vokste op og fikk efterslekt, er fremdeles et åpent spørsmål. Datteren Thomasias ekteskap tatt i betraktning, kan det være at Jan Scharkens enke efter mannens død vendte tilbake til Ceylon eller For-India med sine mindreårige barn, dette så meget heller som familien vel fremdeles hadde det meste av sin løse og faste eiendom der.

Denne oversikt viser at det fremdeles kan leve ukjente agnatiske efterkommere av kgl. forordn. prokurator Rasmus Krag både i hans 2net ekteskap med Giedschen Klingenberg og hans 3die ekteskap med Maria Angell (kfr. nedenstående tavle). Ingen av disse ukjente efterkommere lever vel her i landet, men kanskje i Danmark, i Nederlandene, andre europeiske land eller andre verdensdeler.

RASMUS KRAGS SØSKEN

Det arbeide, som i de senere år er utført for å bringe slektens stamfar Rasmus Krag herkomst på det rene, har enda ikke ført frem; men vi er allikevel kommet et skritt eller to videre på den vei, som — om tidene vil tillate det — før eller siden må føre til målet. Utgiveren av disse blader har efterhånden fremdratt et ganske stort materiale, som tillater en å trekke en rekke slutninger med hensyn til Rasmus Krag slektsforbindelser; men flere av disse slutninger kan ikke betraktes som bindende, og kan derfor ikke danne utgangspunkt for fortsatte undersøkelser. Helt egnet i så henseende er bare det, som er bragt for dagen om Rasmus Krag søsken. For dette skal vi her gi en kort redegjørelse. —

I inskripsjonen på altertavlen i Rissa kirke som Rasmus Krag bekostet «stoferet» med sin 2den hustru Giedschen Klingenberg, kaller han sig *Rasmus Knudsen Krag*. Hans far har altså hett Knud, og *Knud Tveed* er det navn, han gir sin nesteldste sønn. (Den eldste sønn, Anders eller Andreas, var opkalt efter sin morfar Anders Klingenberg.) Som den oppkallelsesskikken var som Rasmus Krag fulgte da han gav barna sine navn, kan vi med sikkerhet slutte, at han har kalt sin eldste datter efter sin mor, som følgelig het *Anne*. Ett eller to til av Rasmus Krag barn er tydeligvis også opkalt efter slektninger på farens side, nemlig *Lisebeth* og *Hans Hagerup*. Lisebeth inntar en tilsvarende plass i søskenrekken som Maren, der er opkalt efter sin mors, Rasmus Krag 3die hustru Maria Angells mormor; det ligger derfor nærmest å anta, at Lisebeth er opkalt efter farens mormor. Spørsmålet om hvem Hans Hagerup er opkalt efter, er derimot mere tvilsomt og må foreløbig utstå.

Rasmus Krag hadde en bror eller halvbror — ofte betegnet som hans «broder» i rettsprotokoller, og som hans bror nektet å avlegge beediget vidnesbyrd i en sak, R. K. hadde reist —: *Frantz Knudsen Tveed*, † 1727; bosatt i Trondhjem ihvertfall fra 1699, borgerskap her 1705, senere megler og eligeret mann i byen; g. 1707 m. Margaretha Hardersdatter Holst. Av 6 barn kjennes navnene på de tre, som vokste op; det ene av disse (Boy Peter) har sitt navn fra morens slekt; de to andre heter *Anne* og *Knud*.

I skiftet efter Rasmus Krag i Trondhjem står opført under «uden byen boende» som er skyldige prokuratorsalær en Iørgen Tveed. Det er overveiende sannsynlig, at vi her står overfor en bror av Frandtz T. og at han er identisk med *Iørgen Knudsen Tveed*, f. ca. 1672, † 1733 i Skien; var i 1707 i tjeneste hos generalmajor Arnold på Borgestad; deltok 1708, 09 og 10 i forpaktningen av Bratsberg amts konsumpsjon og sikt og saksfall samt Bamle fogderis korntiende med general Arnolds kausjon; kaller sig I. T. av Christiania i 1713, og var kanskje allerede da, men ihvertfall fra 1716 i tjeneste hos generalløytnant Tritzscher, inntil han efter dennes død hadde gått skiftekommissjonen i dødsboet tilhånde til slutningen av 1718; bestyrte Ulefos sagbruk for geheimeråd Adeler i 1719 og 1720; tok i 1721 borgerskap i Skien. G. 1719 m. Anne Larsdatter, med hvem han opprettet gjensidig testamente, hvorefter barna i hennes tidligere ekteskap skulde arve fellesboet.

Sålangt man overhodet har lov til å slutte på grunnlag av navnelikheter, kan det ansees som sikkert, at vi også har funnet en søster eller halv søster av Rasmus Krag: *Anniche Knudsdatter Tveed*, † 1711, visstnok i Kjøbenhavn. G. 1685 m. Wenceslaus Franciscus de Hammershaimb, † 1696 i Kjøbenhavn; han var fra Schlesien, tilhørte en av keiseren adlet slekt, kom til Danmark i 1674, da han ansattes som Christian V.s ingeniør og mathematicus. Av ekteparrets 4 barn kan en datter (Candida) ha sitt navn fra farens slekt; de tre andre barns navn var: *Anna Elisabeth* († som liten), *Jørgen Frandz*, *Anna*.

Idet vi fastholder at Anna og Anne, Elisabeth og Lisebeth p. g. a. tidens usikre navneortografi står for det samme, kan vi sammenfatte resultatet av vår undersøkelse i følgende oversikt:

Rasmus Knudsen Krag, f. ca. 1663, g. 1° 1689, † 1719. 3 av hans barn:

Anne K., f. 1693 (opkalt efter farmor).

Knud Tveed K., f. 1702 (opkalt efter farfar — og fars stefar? — kfr. det flg.).

Lisebeth K., f. 1703 (opkalt efter fars mormor?).

Frandtz Knudsen Tveed, g. 1707, † 1727. 2 av hans barn:

Anne T., f. 1710.

Knud T., f. 1713.

Iørgen Knudsen Tveed, f. ca. 1672, g. 1719, † 1733.

Anniche Knudsdatter Tveed, g. 1685, † 1711. 3 av hennes barn:

Anna Elisabeth de H., f. 1686.

Jørgen Frandz de H., f. 1688.

Anna de H., f. 1693.

Vi fastslog til en begynnelse at Rasmus Krag's mor må ha hett Anne; vi ser at Frandtz Tveed, som ihvertfall må ha hatt felles mor med R. K., også kaller en datter Anne; og Anniche Tveed kaller endog to døtre Anne (Anna), idet den første av dem dør som liten. (Denne datter het altså Anna Elisabeth, og Elisabeth (Lisebeth) var det navn vi formodet at Rasmus Krag's mormor bar.) Vi finner alle søsknene uttrykkelig betegnet som «Knudsen», «Knudsdatter»; følgelig må moren Anne enten to ganger ha vært gift med en Knud — Knud Krag og Knud Tveed, — eller så må Rasmus Krag ha fått sitt tilnavn på annen måte enn ved arv. Hvad dette spørsmål angår, sier det ingenting at Frandtz Tveed betegnes som Rasmus Krag's bror, for dengang sondret man praktisk talt aldrig mellem halv søsken og full søsken undtagen ved arveskifter. At en kvinne to ganger skulde hatt menn med samme fornavn, er heller ikke usannsynlig, men tvert imot noget så ofte forekommende, at en kunde fristes til å tro at en Eva, som hadde vært fornøid med sin første Adam, helst også annen gang tok sig en av navnet. Hertil må tas i betraktning at Knud ikke var noget sjeldent navn. Men hvordan dette enn forholder sig, kan vi opstille to muligheter som de mest nærliggende: 1) Anne N. N. g. 1° m. Knud Krag, 2° m. Knud Tveed; 2) Anne N. N. g. 1° m. Rasmus Krag, 2° m. Knud Tveed. Om sistnevnte mulighet var den riktige måtte Rasmus Knudsen Krag ha fått sitt navn ved at han — som tidens skikk bød — var blitt opkalt efter rmorens avdøde ektefelle (også med hans tilnavn, hvad ikke var uvanlig), og siden selv hadde latt navnet Tveed falle.*)

*) Et nærliggende eksempel, ikke på et slikt enten-eller, men på et både-og, — på at en kvinne to ganger var gift med en mann med samme fornavn og dertil opkalte eldste sønn i 2. ekteskap efter sin første mann, har vi i det følgende:

Anne Jacobsdatter, † 1690; g. 1° m. *Anders Andersen Krag*, † 1641, kapellan i Nakskov, 2° m. efterfølgeren i embedet *Anders Pedersen*, † 1658. Sønn i 2. ekteskap:

Anders Andersen Krag, f. 1643, † 1705; byfoged i Nakskov.

Hadde ikke tidsangivelsene vært så nøiaktige, vilde ingen ha tenkt sig annet enn at denne sønn var av 1. ekteskap. Det viser også hvor forsiktig man må være med å trekke slutninger på et utilstrekkelig grunnlag.

Vi antok at vår ukjente Anne, samtlige hel- eller halvsøskens mor, har vært datter av en Elisabeth; rimelig vilde det da være, at hun også hadde kalt en datter Elisabeth, og da helst sin eldste datter. Går vi ut fra de to muligheter m. h. t. Annes ekteskap, kan vi søke efter 1) en Elisabeth Knudsdatter Krag, 2) Elisabeth Rasmusdatter Krag — eller 1) og 2) en Elisabeth Knudsdatter Tveed. Nu har jeg funnet en Elisabeth Knudsdatter Krag, som efter tidsangivelsene å dømme kan være Rasmus Knudsen Krags eldre søster. Men undersøkelsene er enda ikke ført så langt frem, at noget nærmere kan sies om dette.

Om slekten Tveed (senere også skrevet Twed) skal jeg ved en senere leilighet gi fyldigere opplysninger; hvad angår Hammershaimb'ene, som det foreligger en del litteratur om, kan jeg nevne, at Jørgen Frantz Hammershaimb, efter et kortere ophold i Norge (1717—20), blev utnevnt til landfoged på Færøene, hvor hans efterslekt også blev embedsmenn og satte spor i øienes historie.

PRIVATTRYKK

Besørget av familiemedlemmer.

1. **«Mindeblade om Provst Hans Peter Schnitler Krag».** Det Steenske Bogtrykkeri, Christiania, 1895, 8°, 24 s.
Inneholder avisnekrologer og minnedikt ved prost H. P. S. Krags død (av P. Botten Hansen, M. Landstad m. fl.) og dikt ved reising av støtte på prost Krags grav på hans dødsdag 17. juli 1887 (av Engebret Hougen og «Frik» [Fredrik Hougen]). Besørget samlet og trykt av oberst Ole Krag og veidirektør Hans H. Krag.
2. **Et kontratrykt hefte om slekten Krag.** Uten forfatternavn, tittel og år. Folio, 126 blade, med en anetavle og en stamtavle.
Utarbeidet og besørget trykt av oberst Ole Krag ca. 1899.
3. **«Vandringen til Betlehem Juleaften».** Uten trykkested og år, 8°, 16 s.
Et juledikt skrevet omkr. 1821 av Wilhelm Andreas Wexels — iflg. et (usignert) forord av Vilhelm Krag. Ledsaget av et brev fra Peter Rasmus Krag til John Aas Krag av 10. des. 1877. Bekostet trykt av grosserer Hans P. Krag.
4. **H. P. S. Krag: «Genealogisk Underretning om de af Navnet Krag som nedstamme fra Rasmus Krag i Thronhjems Stift — 1831».** B. Bentzens Boktrykkeri [Oslo] — mai 1936, 8°, 32 s.
Prost Hans Peter Schnitler Krags genealogiske optegnelser om sin slekt, nedskrevet i 1831, med et tillegg med oppgave over slektens levende medlemmer i 1936 ved Hans Krag. Bekostet trykt av grosserer Hans P. Krag.
5. **«Til Peter og Rikke Krags barnebarn 13. jan. 1942.»** 4°, 15 blade.
Et stensilert hefte inneholdende utdrag av ingeniørkaptein Peter R. Krags erindringer og av hans brev til sin hustru Fredrikke f. Fyhn samt noen av hans dikt til henne. Besørget av Hans Krag.
6. **Hans Krag: «Slekten Krag fra Trøndelag i 1944».** O. B. Hansens Boktrykkeri — Drøbak febr. 1944, 4°, 32 s.
På grunn av krigsforholdene blev trykningen først avsluttet i august 1945. Bekostet trykt av grosserer Peter R. Krag.

EFTERSKRIFT

Kjære slektninger!

Da jeg høsten 1943 planla og begynte å utarbeide dette heftet, hadde det krigen og okkupasjonen som bakgrunn. Som forholdene var, ønsket jeg å fremlegge for familien resultatene av mitt arbeide for å bringe slektens herkomst på det rene og efterspore ukjente grener av slekten. Jeg hadde en følelse, som ikke lot sig rasjonelt begrunne, av at det hele hastet og at jeg knapt vilde nå å gjøre arbeidet ferdig og se det trykt, før jeg blev avbrutt. Slik skulde det også gå. Det led over jul, og trykningen var vel begynt, da jeg midt i februar fikk det varsel, som ikke var til å ta feil av. Jeg gikk «i dekning», fortsatte imidlertid å lese korrektur, og Bitten bragte korrekturen til trykkeriet. Imens ventet hun hver natt på at «Gestapo» skulde komme og spørre efter mig i forbindelse med andre av mine gjøremål. Den femte natten kom de — i bensinbil og taktfast trampende — efter at huset først i stillhet var omringet. Og så var det ikke annet for henne å gjøre, enn å gå til trykkeriet med min beskjed om at arbeidet måtte innstilles. På trykkeriet satte de sin lit ikke bare til at seiren skulde bli vår, men at det efter den skulde bli mulig å fortsette hvor vi slapp, vilde derfor ikke ha noen betaling for det som alt var gjort, men vilde vente til arbeidet var ferdig. Det var den samme tillid til forsynet som blev utvist overalt ellers i landet. Jeg kan ikke si at jeg delte den, jeg fryktet for at det som blev Finnmarkens skjebne, skulde bli hele landets. I motsatt fall måtte det skje et under. Det kunde en håpe på, men ikke regne med.

Og så drog vi av landet, jeg én vei, Bitten og barna snart efter en annen. Vi møttes igjen på Kjesäter i Sverige. De hadde hatt en strevsom tur over. Ikke rart at fire år gamle Thomas, da de drog gjennom skog og mark mot grensen, sa til sin mama: «Mamma, jeg synes dette er en dum vei til Drøbak, vi skulde heller tatt toget til Ås og så bussen.» De hadde reist i 3 timer med buss fra Oslo, i 11 timer med slede, mest over islagte vann, og så gått 5 timer gjennom skogen. Det var snestorm over vannene. Føreren så: «Fint flyktningevær! De holder sig inne i slikt vær, NS'ene!» Han talte også andre beroligende ord: «Det blev tatt

et følge her igår, så idag kan vi være trygge, ingen tror at noen reiser denne ruten idag. Og føreren, som bar lille Claus i en ryggsekk gjennom skogen og leide Thomas ved hånden, sa at Thomas var flink gutt til å gå. I en skråning hadde sleden veltet, og alle hadde trillet ut, Claus hadde falt ut av posen og trillet lengst og fått det blå merket, jeg så på kinnet hans i Sverige. Det var glatt isholke under sneen, som føk i skogen, noen steder måtte de krype op bakkene, og et par ganger falt føreren, men han falt fremover. Bitten gikk og var redd for at han skulde falle bakover for Claus' skyld som han bar på ryggen. Det var et under at det gikk godt, sa hun da vi møttes.

Det var et av de mange små under, og så hendte det store under — at vi kunde dra hjem og fortsette hvor vi slapp. Ikke for det, mangt og meget kan ha endret sig, ikke bare i den store verden, men også i den lille, som vi har fanget en skygge av i denne bok. Allerede da jeg var i dekning, fikk jeg et brev ifra Nuvsvåg i Finnmark om at 79-årige Anton Andorsen var død. En ensom gammel mann. Han hadde gått og ventet på å høre tidender fra mig, men nådde ikke å få mitt siste brev. En dag, da han gikk på ski den halve milen til handelsmannen, var han falt død om på hjemveien. Så blev han spart for å bli drevet bort fra hus og hjem av tyskerne, noe han vel ikke hadde overstått. Da jeg kom hjem fra Sverige, fant jeg et gammelt brev fra hans venner i Nuvsvåg som fortalte at de hadde satt et trekors på hans grav. Ennu har jeg ikke hørt fra hele slekten i syd og i nord om hvordan det har gått dem i krigens siste år, om andre skulde være døde og noen født. Bare det har jeg hørt, at Knut, sønn av Herman, har fått en datter, som heter Helen. Men hvorom alting er, heftet er blitt et år for gammelt.

Også det har endret sig, at vi idag ikke lenger leser mellom linjene, men da jeg utarbeidet oversikten over slektens nulevende, tenkte jeg i forbindelse med våre nye slektninger Brose-Krag'ene på hvad de ordene stod for: i utenriks fart. Og jeg tenkte at når det om fetter John stod at han i 1940 opholdt sig i Syd-Afrika, så måtte vi alle tenke at han nu var ganske andre steder. Det var riktig tenkt, for han kom hjem som kaptein i den norske armé. Om hvorfor fetter Williams sønn Knut var i Uppsala, kunde også enhver tenke sitt; jeg traff ham der da jeg selv kom over, han stod da på reisefot til Kanada for å bli flyver. Men hvad

jeg ikke hadde kunnet tenke mig, var at Alosja ikke så lett kunde treffes under sin adresse i Nordfjord, for han hadde hjulpet russiske krigsfanger med å flykte, og måtte i krigens siste 8 måneder bo skjult i en fjellhule med fire russiske rømlinger.

Da jeg måtte legge arbeidet med heftet bort, slog det mig at det var kanskje like godt, for i tider som disse var det en uting med en slik liste over slektens nulevende. Det var den fullkomne gisselliste. Nå, efter min forsvinning fant tyskerne frem til Erik allikevel og forhørte ham om mig, men de hadde da begynt å få nok av gisler.

Dette hefte er altså ikke blitt helt ut det det skulde være. Ikke bare at det kommer et år for sent og vel så det, men det skulde ha vært innholdsrikere. Det skulde ha inneholdt en liten avhandling om Rasmus Krags segl og våben samt en opgave over legater, som slektens forskjellige grener er adgangsberettiget til, og så endel billeder. Jeg hadde begynt å skrive på det ene og samle materiale til det andre og tredie, men ingen av delene var fullført, og efter hjemkomsten eier jeg ikke tid til å fullføre det. Mest takket være Bitten, som lot alt mitt gå foran, er mine bøker og papirer og dertil familiepapirene blitt reddet, men ellers kommer vi hjem og finner at nesten alle våre eiendeler er bortrøvet av quislingene. Det har blitt til å sette hus på nytt. Derfor har jeg altså allikevel ikke kunnet ta fatt hvor jeg dengang slapp.

Drøbak, august 1945.